

Τράπεζα Θεμάτων Αρχαία Γενικής Παιδείας Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18711

ΘΕΜΑ 149^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 441-457

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

- KP. Σε δή, σε τήν νεύουσαν εἰς πέδον κάραι,
φής, ἢ καταρνή μὴ δεδρακέναι τάδε;
- AN. Καὶ φημί δρᾶσαι κούκ ἀπαρνούμαι τὸ μῆ.
- KP. Σὺ μὲν κομίζεις ἂν σεαυτὸν ἢ θέλεις
ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον 445
σὺ δ' εἶπέ μοι μὴ μῆκος, ἀλλὰ συντόμως,
ἤδησθα κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε;
- AN. Ἰδὼν τί δ' οὐκ ἔμελλον; ἐμφανῆ γὰρ ἦν.
- KP. Καὶ δῆτ' ἐτόλμας τούσδ' ὑπερβαίνειν νόμους;
- AN. Οὐ γάρ τι μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε, 450
οὐδ' ἢ ξύννοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη
τοιούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὤρισεν νόμους,
οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ὠμόμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ' ὥστ' ἀγραπτα κάσφαλῆ θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν. 455
Οὐ γάρ τι νῦν γε κάχθές, ἀλλ' αἰεὶ ποτε
ζῆ ταῦτα, κούδεις οἶδεν ἐξ ὄτου φάνη.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Σε δή, σε τήν νεύουσαν ... ὑπερβαίνειν νόμους;

Μονάδες 30

B. 1.

KP. Σε σένα λοιπόν, σε σένα μιλώ, που σκύβεις το κεφάλι στο έδαφος, ομολογείς ή αρνείσαι ότι έχεις κάνει αυτά;

AN. Και ομολογώ ότι το έκανα και δεν αρνιέμαι ότι δεν το έκανα.

KP. Εσύ, λοιπόν, μπορείς να πας όπου θέλεις, απαλλαγμένος εντελώς από τη βαριά κατηγορία· εσύ όμως πες μου, όχι με πολλά λόγια, αλλά σύντομα, γνώριζες ότι είχε διακηρυχθεί να μην κάνεις αυτά;

AN. Το γνώριζα· πως θα μπορούσα να μην το ξέρω; Αφού ήταν γνωστό στο όλους.

KP. Και πάλι τόλμησες να παραβείς αυτούς εδώ τους νόμους;

2. Να εντοπίσετε στο παρακάτω κείμενο δύο ανακρίβειες και στη θέση τους να γράψετε το σωστό.

Είναι γνωστό ότι οι δραματικές παραστάσεις επικράτησε να γίνονται κατά τις εορτές του Διονύσου. Στην Αττική οι εορτές αυτές ήταν τέσσερις. Η λαμπρότερη εορτή ήταν τα *Λήναια*, στη διάρκεια της οποίας παριστάνονταν νέες τραγωδίες και κωμωδίες. Τα *Ανθεστήρια* ήταν εορτή της ανθοφορίας και κατά τη διάρκειά τους παρουσιάζονταν μόνο σατυρικά δράματα.

Μονάδες 10

B. 2.

Οι δραματικές παραστάσεις επικράτησε να γίνονται κατά τις εορτές του Διονύσου, ώστε να συνδέονται με τη θρησκευτική τους προέλευση. Στην Αττική οι εορτές αυτές ήταν τέσσερις: Η λαμπρότερη γιορτή ήταν τα Μεγάλα Διονύσια. Η διάρκεια της ήταν έξι ημέρες και παρουσιάζονταν σε αυτήν νέα δράματα. Τα Ανθεστήρια ήταν εορτή της Ανθοφορίας. Παλαιότερα σε αυτήν δε γίνονταν δραματικοί αγώνες, αλλά προστέθηκαν πολύ αργότερα ως μέρος της εορτής. '

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη σημασία της στη Β' στήλη (δύο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν).

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. <i>κάρα</i>	α. ξεπερνώ
2. <i>σθένω</i>	β. κατηγορία
3. <i>κομίζω</i>	γ. κεφάλι
4. <i>ύπερτρέχω</i>	δ. μεταφέρω
5. <i>αίτια</i>	ε. ύψωμα
	στ. αφορμή
	ζ. έχω δύναμη

Μονάδες 5

β) *νεύμα, κατάφαση, αδρανής, κατάβαση, διάδρομος*: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

B. 3.

α) 1 – γ, 2 – ζ, 3 – δ, 4 – α, 5 – β

β) *νεύμα* ⇒ *νεύουσαν*
κατάφαση ⇒ *έμφανῆ*
αδρανής ⇒ *δρᾶσαι*

κατάβαση ⇒ υπερβαίνει
διάδρομος ⇒ υπερδραμεῖν

Επιμέλεια: Κουράκου Γεωργία